

# Літературний жанр "тирано-код "

Ярослав Брунько

**Літературний жанр - Тирано-код**

**Дата заснування:** 6 липня 2026 року

**Автор:** Брунько Ярослав Олександрович

**Основна мета:** аналіз анатомії влади через поетичну форму

## ВИЗНАЧЕННЯ:

**Тирано-код** — це поетичний жанр, що зосереджується на деконструкції психології, влади та падіння диктаторів через призму історичного фаталізму.

## ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ:

- Математична структура:** вірші часто будуються за суворими метричними схемами, що символізують "залізну логіку" авторитарних режимів.
- Символізм тіні:** використання метафор затінення (наприклад, велич диктатора порівнюється з тінню, що стає все довшою перед заходом сонця).
- Анахронічний діалог:** поєднання реальних історичних цитат диктаторів із футуристичними або абстрактними образами їхнього кінця.
- Контраст:** різке чергування високої патетики (опис влади) та гротескного приземлення (опис фізичної смертності чи нікчемності).
- Відсутність виправдання:** жанр категорично уникає романтизації, фокусуючись на руйнівних наслідках диктатури для людського духу.

## ПРИКЛАД ВІРША

### "Сталевий парадокс"

У центрі карт — червона нитка,  
Він креслить долі, мов дроти.  
Сталевий голос, тиша вмить —  
І нація застигла від нудьги.

Один відтиск, один наказ,  
Де кожне слово — мінус крок.  
Він будував свій дикий час,  
Де в кожному серці — "тіні" ток.

Масштаб імперії — в очах,  
Що бачать змови в кожному сні.  
Але в графіках — лише страх,  
Що тоне в власній глибині.

Парадний марш стає нулем,  
Коли історія — мов бруд.

Він став тираном, став вогнем,  
Щоб врешті вмерти — просто люд.

### **АНАЛІЗ (ЗА КАНОНАМИ ЖАНРУ):**

**Математична структура:** використано чіткий чотиристопний ямб, що передає механічність та холодність сталінської системи.

**Символізм:** образ "червоної нитки" та "графіків" підкреслює ставлення диктатора до людей як до цифр на папері.

**Деконструкція:** фінал вірша переходить від "величі" до безжального факту людської смертності ("вмерти — просто люд"), що є ключовим принципом "Тирано-коду".